

01 червня 2013 року; упоряд.: Ю.М. Грошевий, О.В. Капліна, В.І. Тютюгін. – Х.: Право, 2013. – С. 197-206.

6. Рішення ЄСПЛ у справі «Буткевичус проти Литви» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://EuropeanCourt.ru/uploads/ECHR_Butkevicius_v_Lithuania_26_03_02.doc.

7. Рішення ЄСПЛ у справі «Догоз проти Греції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://igraci.narod.ru/echr/another_2/dougoz.htm.

8. Рішення ЄСПЛ у справі «Чучес проти Литви» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SO0837.html.

9. Рішення ЄСПЛ у справі «К.-Ф. проти Німеччини» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurocourt.in.ua/GetArticlesByCategory.asp?CategoryId=2>.

10. Рішення ЄСПЛ у справі «Корнейкова против України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hr-lawyers.org/index.php?id=1337541484>.

11. Рішення ЄСПЛ у справі «Мансур против Туреччини» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://coe.kiev.ua/hr/case/10.html>.

12. Рішення ЄСПЛ у справі «Ткачов против України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/974_335.

13. Рішення ЄСПЛ у справі «Хайредінов против України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/974_665.

14. Рішення ЄСПЛ у справі «Харченко против

України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/974_662.

15. Рішення ЄСПЛ у справі «Чахла против Сполученного Королівства» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurocourt.in.ua/GetArticlesByCategory.asp?CategoryId=2>.

16. Рішення ЄСПЛ у справі «Яблонський против Польщі» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurocourt.in.ua/GetArticlesByCategory.asp?CategoryId=2>.

17. Тітко, І.А. Оцінні поняття у криміально-процесуальному праві України [Текст]: монографія / І.А. Тітко. – Х.: Право, 2010. – 216 с.

18. Узагальнення практики застосування судами загальної юрисдикції першої та апеляційної інстанції при здійсненні судочинства у кримінальних справах статей 3, 5, 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року за 2011-перше півріччя 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0001740-13>.

19. Узагальнення судової практики щодо розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sc.gov.ua/uploads/tinyMCE/files/Узагальнення.doc>.

20. Рішення ЄСПЛ у справі «Ноймаєстер против Австрії» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://litigation.by/files/echr/ECHR_Neumeister_v_Autriche_27_06_1968.pdf.

УДК 343.14+343.135

ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ОКРЕМИХ АСПЕКТІВ ОСВІДУВАННЯ ОСОБИ

Рогатинська Н.З., к. ю. н., доцент,
завідувач кафедри публічного права

юридичного факультету

Тернопільський національний економічний університет

Загорська І.О., студентка III курсу

юридичного факультету

Тернопільський національний економічний університет

Стаття присвячена висвітленню та аналізу актуальних питань щодо визначення поняття, видів, тактики проведення слідчої дії – освідування особи, а також ряду інших її аспектів на основі положень чинного Кримінального процесуального кодексу та наукових напрацювань.

Ключові слова: кримінальне провадження, слідчі дії, освідування, судово-медична експертиза, поняті.

Статья посвящена освещению и анализу актуальных вопросов относительно определения понятия, видов, тактики проведения следственного действия – освидетельствования лица, а также ряда других её аспектов, на основе положений действующего Уголовного процессуального кодекса и научных наработок.

Ключевые слова: уголовное производство, следственные действия, освидетельствование, судебно-медицинская экспертиза, понятие.

Rogatinska N.Z., Zagorska I.O. LEGAL DESCRIPTION OF CERTAIN ASPECTS OF INDIVIDUALS EXAMINATION

The article is devoted to coverage and analysis of current issues of definition, types, tactics of investigative action examination person, and some other aspects of it based on the provisions of the Criminal Procedure Code and scientific developments.

Key words: criminal proceedings, investigations, examination, forensic examination, attesting witnesses.

Досягнення цілей та завдань кримінального судочинства в сучасних умовах вимагає опрацювання всіх можливих джерел отримання доказової інформації, необхідної для розкриття того чи іншого кримінального правопорушення, не порушуючи при цьому гарантованих Конституцією України прав та свобод кожної людини і громадянині. Кримінально-правова доктрина активно займається розробкою теоретичних

положень щодо особливостей проведення окремих слідчих дій як засобів отримання такої інформації, проте станом на сьогоднішній день ще й досі існує чимало дискусійних питань, належним чином не регламентованих законодавством, щодо яких науковці так і не дійшли єдиної думки. Однією із слідчих дій, що певною мірою граничу із посяганням на особисту свободу та недоторканість особи, а тому потребує осо-

бливої уваги, є освідування. Прийняття чинного Кримінального процесуального кодексу внесло низку позитивних коректив щодо законодавчого визначення даного поняття, однак чимало аспектів щодо тактики його проведення ще й досі залишаються не врегульованими.

Метою даної роботи є аналіз теоретичних напрацювань щодо визначення мети, завдань, з'ясування фактичних та правових підстав освідування, визначення його видів, а також організаційних і тактичних особливостей проведення, зокрема, щодо окремих категорій осіб у кримінальному провадженні.

Дослідженням проблемних питань зазначеної теми займалось чимало вітчизняних вчених-криміналістів, серед яких, зокрема, І. С. Андреєв В. П. Бахін, І. Є. Биховський, Г. І. Грамович, В. І. Громов, С. П. Єфімичев, В. П. Колмаков, В. О. Коновалова, А. І. Кунтій, Є. Д. Лук'янчиков, І. . Петрухін, В. І. Попов, М. В. Салтевський, С. М. Стажівський, В. М. Тертишник, Ю. Г. Торбін, Ю. Д. Федоров, В. Ю. Шепітько, І. М. Якімов та інші. Значущість проведених ними наукових досліджень не підлягає жодним сумнівам, оскільки, як свідчать статистичні дані, дана слідча дія почала все частіше застосовуватися у правоохранній практиці і стала досить розповсюдженним способом збирання фактичних даних під час досудового розслідування. Проте частина окреслених питань так і не отримала ними однозначної оцінки, а тому потребують поглибленого опрацювання та систематизації.

Розглядаючи поняття «освідування» в історичній ретроспективі, доцільно насамперед зазначити, що для кримінально-правової теорії воно загалом не є новим. У первинному значенні освідування тлумачили як дослідження трупів, однак із XIII століття під ним почали розуміти огляд живих осіб.

У 20-х роках минулого століття науковці під освідуванням розуміли діяльність лікаря чи спеціаліста у сфері медицини, які виконують завдання слідчого в тих випадках, коли для дослідження окремих питань потрібні спеціальні знання [8, с. 450].

Проте до середини ХХ століття спостерігалася тенденція до часткового змішування освідування з оглядом. У 60-х рр. думки вчених розділились. Одні дослідники вважали, що освідування – це один з видів огляду. Інші розглядали його як експертизу, якщо освідування проводить судово- медичний експерт, і як слідчий огляд – коли освідування проводить представник органу розслідування.

У 90-х рр. минулого і на початку ХХІ століття переважна більшість учених, зокрема Г. І. Грамович, М. І. Порубов, Г. М. Мухін, С. М. Стажівський, В. М. Тертишник, О. А. Борідько, К. В. Парасокіна, Г. О. Пономаренко та ін., під освідуванням розуміли огляд тіла особи для виявлення слідів злочину та особливих прикмет [4, с. 311].

Однак у положеннях наукових напрацювань сучасників можна зустріти трактування освідування як самостійної слідчої дії, так і як особливого різновиду слідчого огляду.

Законодавче визначення слідчої дії «освідування особи» наведено у статті 241 чинного Кримінального процесуального кодексу Украї-

їни: «Слідчий, прокурор здійснює освідування підозрюваного, свідка чи потерпілого для виявлення на їхньому тілі слідів кримінального правопорушення або особливих прикмет, якщо для цього не потрібно проводити судово- медичну експертизу» [3, с. 137].

Таким чином, під освідуванням особи слід розуміти самостійну слідчу дію, що здійснюється слідчим, прокурором з метою виявлення на тілі підозрюваного, свідка, потерпілого слідів, особливих прикмет, інших ознак та властивостей, що мають значення для кримінального провадження, для з'ясування обставин вчиненого кримінального правопорушення.

Наступна частина даної норми передбачає, що за необхідності освідування може здійснюватись за участю судово- медичної експерта або лікаря. Проте, якщо у КПК 1960 року чітко виокремлювалось два види освідування: слідче, яке проводив слідчий, прокурор, та медичне, яке міг проводити судово- медичний експерт, а за його відсутності – лікар, котрий володів необхідними спеціальними знаннями, то в новому КПК України відсутнє таке чітке розмежування.

Зі змісту статті можна зробити висновок, що такі випадки зумовлюються потребою в наявності спеціальних знань у галузі медицини для виявлення слідів злочину, якими можуть бути як тілесні ушкодження, сліди від операцій тощо, так і сліди біологічного походження, які залишились на тілі суб'єкта або зразки об'єктів біологічного походження, які необхідно відібрати в особи. Так, під час огляду тіла живої особи судово- медичний експерт або лікар звертає увагу слідчого на такі особливості, які не були помічені ним; дає характеристику наявних на тілі ушкоджень; допомагає правильно описати виявлені ушкодження, точно вказавши їх локалізацію відповідно до анатомічних даних про будову тіла людини; консультує слідчого про обставини, які ним спостерігаються з точки зору медичних знань, роз'яснює причини і наслідки виявлених ушкоджень та інших слідів злочину, а також деяких видів особливих прикмет, висловлює припущення про час, механізм виникнення виявлених слідів, а також про можливе розташування потерпілого і злочинця в момент утворення на тілі обстежуваної особи тих чи інших ушкоджень... [1, с. 182].

Проте цей нюанс продовжує породжувати чимало дискусій щодо місця судово- медичного освідування в системі процесуальних дій, а точніше віднесення судово- медичного освідування до слідчих (розшукових) дій чи проведення його виключно в рамках судово- медичної експертизи.

Не менше уваги доцільно приділити визначення мети та завдання проведення даної процесуальної дії. Щодо першої, то С. Ключуряк визначає мету як те, що необхідно здійснити.

Із цього вбачається, що безпосередня мета освідування як слідчої дії – виявлення наявності на тілі людей слідів кримінального правопорушення або особливих прикмет, якщо для цього не потрібно проводити судово- медичну експертизу. При цьому вважаємо, що відсутність таких слідів чи прикмет або їх не виявлення жодною мірою не свідчить про те, що мету освідування не досягнуто, оскільки саме

такий результат цієї слідчої дії може свідчити про непричетність особи до злочину.

Отже, загальною метою освідування припустимо визначити як формування доказів (обвинувальних чи виправдувальних), що підлягають обов'язковій фіксації у протоколі.

У свою чергу, завдання – це те, що потрібне виконання, рішення. При визначенні завдання освідування необхідно окреслити коло питань, які потребують свого вирішення. Так, при проведенні освідування відповідно до процесуальної форми існує нагальна потреба виконання комплексу процесуальних дій, спрямованих на пошук слідів кримінального правопорушення або особливих прикмет, що є завданням цієї слідчої дії [2, с. 26].

Фактичною підставою для проведення освідування є наявність достатніх даних вважати, що на тілі певної особи є особливі прикмети чи сліди кримінального правопорушення, виявлення яких має значення для встановлення істини у кримінальному провадженні. Юридично – постанова прокурора [8, с. 452].

Як зазначалось, особливих зусиль у плані як законодавчого регламентування, так і практичного здійснення даної слідчої дії потребує забезпечення непорушності існуючої тонкої грани між дотриманням гарантованих Основним законом прав особи на повагу до її честі та гідності, на недоторканість особи та вживанням усіх необхідних заходів з метою отримання найбільш повного обсягу доказової інформації щодо наявності на тілі особи слідів кримінального правопорушення.

На думку науковців, освідування, на відміну від інших видів слідчих дій, порушує право на особисту свободу та недоторканість громадян, що пов'язане з можливістю розголошення інтимних чи інших відомостей особистого характеру.

Зважаючи на це, законодавець виділив освідування у самостійну слідчу дію і визначив специальні правила його проведення.

Загалом, до об'єктів освідування можна віднести:

- підозрюваного, на тілі якого можуть бути особливі прикмети (наприклад, татуювання, родимки, родимі плями, рубці, шрами), сліди боротьби, залишені потерпілим, поранення інші ознаки;

- потерпілого, на тілі якого можуть бути різноманітні поранення, тілесні ушкодження і сліди злочину – кров, сперма та інші виділення людини;

- свідка, на тілі якого можуть бути сліди, які мають відношення до злочинної події [7, с. 394].

Як свідчить практика, найчастіше освідування здійснюється щодо перших двох категорій осіб, а освідування свідка – фактично виняткове явище.

Важливою гарантією конституційних прав даних осіб є закріплення у нормі кримінального процесуального законодавства положення, відповідно до якого освідування, яке супроводжується оголенням освідуваної особи, здійснюється особами тієї ж статі, за винятком його проведення лікарем і за згодою особи, яка освідується. Слідчий, прокурор не вправі бути присутнім при освідуванні особи іншої статі,

коли це пов'язано з необхідністю оголювати особу, що підлягає освідуванню [3, с. 138].

А. І. Кунтій, досліджуючи тактику проведення освідування підозрюваного у кримінальному провадженні про умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання, виокремлює такі етапи його проведення: підготовчий, робочий та завершальний.

Підготовчий етап освідування починається з моменту прийняття рішення слідчим, прокурором про його проведення. На цьому етапі слідчий, прокурор зобов'язаний також визначити склад учасників освідування, визначити, які тактичні прийоми слід використовувати під час освідування та які технічні засоби будуть використовуватися під час цього.

Беручи до уваги ч. 7 ст. 223 КПК, доцільно акцентувати увагу на необхідності проведення даної слідчої дії за участі не менше двох незainteresованих осіб – понятих, окрім випадку застосування безперервного відеозапису ходу її проведення.

Для проведення освідування якісний склад понятих має важливе значення для отримання позитивного результату зазначеної слідчої (розшукової) дії. Бажано, щоб понятими були особи, незнайомі з освідуванням, краще близькі за віком. Це допоможе зняти або зменшити психологічну напругу людини. На нашу думку, слід погодитися з пропозицією В. Г. Дрозд, яка вважає, що вирішення питання про запрошення до участі понятих доцільно погоджувати з особою з огляду на етичні міркування, однак остаточне вирішення залежить від слідчого [4, с. 314].

Перед початком освідування особі, яка підлягає освідуванню, пред'являється постанова прокурора. Після цього особі пропонується добровільно пройти освідування, а в разі її відмови освідування проводиться примусово [3, с. 138].

Саме останнє, тобто можливість та допустимість застосування примусу, і, в першу чергу, у формі фізичного впливу, його меж і підстав до учасників процесу, які відмовляються від проведення освідування, є однією із найбільш гострих проблем в рамках даного питання, оскільки численні дискусії щодо нього тривають і серед науковців так досі й немає єдиного погляду на окреслену проблему.

Так, В. Марінів вказує на можливість примусового освідування підозрюваних, якщо на їх тілі можна виявити сліди злочину або особливі прикмети. Автор зазначає, що зібраними у справі доказами обвинувачений чи підозрюваний певною мірою викривається у скoenні злочину і виявляє зрозумілу зацікавленість у приховуванні слідів злочину, які знаходяться на тілі. Окрім того, позбавити слідчого можливості виявляти ці сліди, захищаючи почуття сором'язливості обвинуваченого, означає зробити неможливим встановлення істини у багатьох кримінальних справах.

М. М. Михеєнко, В. Т. Нор і В. П. Шибіко зазначають, що освідування підозрюваних може проводитися як у добровільному, так і в примусовому порядку. Освідування потерпілого й свідка проводиться за їх згодою. Однак далі автори заперечують собі, вказуючи, що як виняток потерпілого можна освідувати

примусово, але лише тоді, коли підозрюваний заявляє про це клопотання, захищаючись від обвинувачень у вчиненні насильницького злочину, висунутих потерпілим.

С. М. Стаківський погоджується з науковцями, які вважають, що освідування за рішенням органу розслідування може бути проведено і в примусовому порядку. Це стосується всіх осіб (включаючи потерпілого). Постанова слідчого про освідування, винесена відповідно до вимог кримінально-процесуального закону, є обов'язковою для виконання усіма особами, в тому числі свідками і потерпілими. До того ж завдання слідчого – встановити істину, а свідки чи потерпілі не завжди заінтересовані в цьому, тому їх відмову добровільно пройти освідування можна розуміти як приховану протидію.

Проте М. С. Строгович зазначає, що потерпілі і свідки не можуть бути піддані освідуванню проти їх волі, підкреслюючи, що встановлення істини у справі не повинно порушувати законні права і інтереси громадян [7, с. 395].

Загалом, ми не можемо категорично запречити жодну із зазначених позицій, оскільки у кожній з них присутнє певне раціональне зерно, а положення чинного законодавства не містять чіткої норми, що розв'язала б дану проблему. Проте визначені на найвищому рівні конституційні права та свободи людини, а також передбачена КПК неможливість примушення особи давати показання, які можуть стати підставою для її підозри чи обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення, породжують чималі сумніви щодо абсолютної правомірності таких дій.

У зв'язку з цим доцільним було б закріплення у кримінально-процесуальному законодавстві, поряд із положенням щодо можливості проведення примусового освідування, вичерпного переліку випадків чи підстав його здійснення.

Обов'язковою на робочому етапі проведення освідування є фіксація перебігу проведення, яка може бути здійснена шляхом відеозапису, фотографування або застосування інших технічних засобів.

У законі закріплена норма, котра передбає фіксація за необхідності наявності чи відсутності на тілі особи, яка підлягає освідуванню, слідів кримінального правопорушення або особливих прикмет шляхом фотографування, відеозапису чи інших технічних засобів. Зображення, демонстрація яких може бути образливою для освідуваної особи, зберігаються в опечатаному вигляді і можуть надаватися лише суду під час судового розгляду.

У даному контексті також постає питання щодо згоди на це освідуваної особи, оскільки, як випливає з норми, це здійснюється на розсуд слідчого чи прокурора.

Доречною є думка В. Мариніва, котрий стверджує, що застосування фотозйомки для фіксації особливих прикмет і слідів, що знаходяться на відкритих частинах тіла та з часом можуть зникнути (сліди побоїв, синці), можливе тільки за прямою згодою особи, що освідується. Недопустиме використання фотозйомки для фіксації прикмет чи тілесних ушкоджень, що знаходяться на частинах тіла, які звичайно прикриваються одягом [4, с. 316].

На завершальному етапі підводяться підсумки слідчої (розшукової) дії та оцінюються її результати з метою перевірки того, чи всі її завдання були виконані, а також проводиться фіксовання шляхом складання протоколу освідування, копія якого за законом повинна вручатися особі, освідування якої проводилося примусово [4, с. 317].

У контексті процесуального порядку проведення даної слідчої дії необхідно також звернути увагу на особливості її проведення щодо окремих категорій осіб, зокрема неповнолітніх. Останніх по праву можна віднести до найбільш вразливої верстви суспільства, а тому ця процедура щодо них має здійснюватись таким чином, щоб звести до мінімуму можливий негативний вплив на психічне здоров'я неповнолітніх, а також забезпечити дотримання додаткових законодавчо встановлених гарантій щодо них.

Так, особлива увага приділяється дотриманню права неповнолітнього на забезпечення участі захисника, законного представника, педагога або психолога, а в разі необхідності – лікаря.

Поряд із цим існує низка криміналістичних рекомендацій, які повинні бути враховані при проведенні освідування [6, с. 226]. Однією з головних вимог, на які доцільно звернути увагу в даному випадку, є дотримання стадій. Аналіз наукових досліджень свідчить, що безпосередньому проведенню освідування передує ретельна підготовка, що включає прийняття рішення про вид освідування, вирішення питання про залучення понятіх, визначення місця та часу проведення, підготовка науково-технічних засобів фіксації та результатів освідування.

Особливої уваги заслуговує знову ж таки морально-етичний аспект проведення освідування: спершу неповнолітньому, як і будь-якій іншій особі, пропонується пройти освідування добровільно, а в разі відмови воно повинно бути проведено примусово. Однак щодо даної категорії осіб застосування примусу є вкрай небажаним, а в якості методу впливу на цих осіб має бути обране переконання.

Для забезпечення ефективного проведення освідування неповнолітньої особи важливим є встановлення психологічного контакту. Його встановлення забезпечить сприятливу атмосферу проведення освідування, зніме напругу та негативні емоції учасників слідчої дії, що дозволить виконати поставлені перед ними завдання [6, с. 228-229].

Підсумовуючи все вищевикладене, ми можемо дійти висновку, що освідування особи – це самостійна слідча (розшукова) дія, що має чітко визначену мету та завдання її здійснення, а також встановлений процесуальний порядок, дотримання якого і є належною передумовою досягнення поставлених цілей.

Однак станом на сьогоднішній день продовжує існувати чимало суперечностей щодо окремих аспектів її здійснення, які потребують належного законодавчого визначення та ґрутового наукового осмислення. Особливу увагу при цьому варто приділити питанням, що стосуються морально-етичної сторони даної процесуальної дії та дотримання

прав і свобод людини і громадянина, не забиваючи при цьому про важливість та дієвість її проведення з метою досягнення завдань кримінального провадження.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Даниленко А.В. Деякі проблемні питання освідування осіб / Даниленко А.В., Савчук Т.І., Купріянова Л.С., Гусєва В.О. // Вчені записки Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки. – 2013. – Т. 26 (65). № 1. – С. 180-185.
2. Ключуряк С. Мета і завдання проведення освідування за КПК України / С. Ключуряк // Закон и жизнь. – 2013. – №3. – С. 25-27
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та доп. станом на 4 черв. 2014 року [Текст]. – К.: Паливода А. В., 2014. – 328 с.
4. Кунтій А. І. Тактика проведення освідування підозрюваного у кримінальному провадженні про умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання / А. І. Кунтій // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – 2014. – Вип. 2. – С. 310-320.
5. Лук'янчиков Є. Д., Лук'янчиков Б. Є. Освідування – засіб інформаційного забезпечення розслідування / Є. Д. Лук'янчиков, Б. Є. Лук'янчиков // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»: Зб. наук. пр. – К. : НАУ, 2014. – 2(31). – С. 131-135.
6. Харченко С. В. Тактика проведення освідування неповнолітніх осіб / С. В. Харченко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». – 2013. – Вип. 3. – С. 225-229.
7. Чаплинський К. О. Актуальні питання примусового освідування / К. О. Чаплинський // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2013. – № 3. – С. 393-398.
8. Чаплинський К. О. Освідування як об'єкт криміналістичного дослідження [Електронний ресурс] / К. О. Чаплинський // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2013. – № 2. – С. 449-453.

УДК 343.14+343.135

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИЗНАННЯ ДОКАЗІВ НЕДОПУСТИМИМИ ПІД ЧАС СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ

Рогатинська Н.З., к. ю. н., доцент,
завідувач кафедри публічного права

юридичного факультету

Тернопільський національний економічний університет

Олійник Ю.І., студент III курсу

юридичного факультету

Тернопільський національний економічний університет

Стаття присвячена дослідженню деяких аспектів визнання доказів недопустимими під час судового розгляду судами першої інстанції. Звертається увага на можливість вирішення питання про недопустимість доказів до виходу у нарадчу кімнату.

Ключові слова: допустимість доказів, оцінка доказів, судовий розгляд, суд першої інстанції, належна правова процедура.

Статья посвящена исследованию некоторых аспектов признания доказательств недопустимыми в ходе судебного разбирательства судами первой инстанции. Обращается внимание на возможность решения вопроса о недопустимости доказательств до выхода в совещательную комнату.

Ключевые слова: допустимость доказательств, оценка доказательств, судебное разбирательство, суд первой инстанции, надлежащая правовая процедура.

Rogatynska N.Z., Oliynyk Y.I. SOME ASPECTS OF RECOGNITION IN ADMISSIBILITY OF EVIDENCE IN A TRIAL PHASE

The article deals with investigation of some aspects of recognition inadmissibility of evidence in a trial phase by court of first instance. Attention is drawn to the possibility of solving question about inadmissibility of evidence before going to deliberation room.

Key words: admissibility of evidence, evaluation of evidence, trial process, court of first instance, due process.

Реалізація права кожної людини на справедливий судовий розгляд неможлива як без виконання завдань кримінального провадження, так і без застосування до кожного участника кримінального провадження належної правої процедури, що безпосередньо залежить від інституту допустимості доказів. На даний час кримінально-процесуальне законодавство безальтернативно закріплює, що судове рішення повинно бути обґрутованим, тобто прийнятим на підставі об'єктивно з'я-

сованих обставин, які підтвердженні доказами [1, с. 370], а недопустимий доказ не може бути використаний при прийнятті процесуальних рішень, на нього не може посилатися суд при ухваленні судового рішення [1, с. 35].

Кримінальне переслідування і призначення винним справедливого покарання, а також відмова від кримінального переслідування невинних, звільнення їх від покарання, реабілітація кожного, хто необґрутовано притягувався до кримінальної відповідальності, неможливі